

College informatiebrief

Onderwerp: Energietoeslag 2023 Sliedrecht

Datum: 11 april 2023

Portefeuille J.C. Paas

Aanleiding

Inwoners zagen zich in 2022 geconfronteerd met stijgende lasten vanwege hogere kosten en inflatie als gevolg van de oorlog in Oekraïne. Een groot deel van de huishoudens heeft te maken gehad met sterk gestegen prijzen voor energie. Dit ging direct ten kosten van het besteedbaar inkomen en de koopkracht van huishoudens. Dit heeft geleid tot situaties waarbij de kosten zo hoog zijn opgelopen dat niet langer aan de financiële verplichtingen kon worden voldaan en de bestaanszekerheid voor een groeiende groep inwoners onder druk is komen te staan.

De overheid heeft in 2022 meerdere (tijdelijke) maatregelen getroffen om financieel kwetsbare inwoners te compenseren voor de gestegen energieprijzen. Dit door het aanbieden van verduurzamingsmaatregelen om energieverbruik terug te dringen en de tijdelijke verlaging van de BTW en accijns op energie. Daarnaast is een éénmalige energietoeslag van € 1.300 aan alle huishoudens met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum (WSM) toegekend. In Sliedrecht is daar op verzoek van uw raad een extra categorie aan toegevoegd. Alle huishoudens met een inkomen tussen de 120 en 130% van het WSM hebben aanspraak kunnen maken op een bijdrage van € 900.

Resultaat 2022

In Sliedrecht hebben in 2022 1.209 huishoudens met een inkomen tot 120% van het WSM en 136 met een inkomen tussen 120 tot 130% van het WSM de energietoeslag ontvangen. Afgezet tegenover de statistieken van huishoudens per inkomensgroep bedroeg het bereik tot 120% WSM 100,75% en 120 - 130% WSM 45,33%. De uitvoeringskosten bedroegen € 1.726.000 tot 120% WSM en € 144.000 voor 120 – 130% WSM, een totaal van € 1.870.00. De Rijksbijdrage voor de energietoeslag 2022 bedroeg € 1.544.00 en was daarmee ontoereikend.

Energietoeslag 2023

Ook in het jaar 2023 zijn aanvullende maatregelen getroffen door het Rijk om financieel kwetsbare inwoners te ondersteunen. Zo zijn alle uitkeringen, het minimumloon en de daarop gebaseerde toeslagen met 10,2% gestegen, het energieplafond en het Tijdelijk Noodfonds Energie ingesteld en een extra energietoeslag van € 1.300 aangekondigd voor inwoners met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum. Daarnaast hebben we in regionaal verband aanvullende maatregelen getroffen om inwoners via de bijzondere bijstand ter zijde te staan wanneer zij de energierekening niet kunnen betalen. Nu wordt ook langzaam zichtbaar dat de situatie stabiliseert, inflatie afneemt en de prijzen voor energie beginnen te dalen. Aanbieders bieden weer vaste contracten aan waarbij sommigen tarieven aanbieden die onder het prijsplafond liggen.

Voor de energietoeslag 2023 hebben gemeenten een deel van de middelen ontvangen met de decembercirculaire 2022, het overige deel wordt toegevoegd met de meicirculaire 2023. In het AB van de GR Sociaal van donderdag 23 maart en het college van 11 april 2023 is een voorstel besproken om invulling te geven aan de energietoeslag 2023. Middels deze CIB wordt uw raad geïnformeerd over het voorgenomen proces, de hoofdlijnen van de energietoeslag 2023 en de financiële consequenties en verwerking.

Voorgenomen proces

De wetgever is bezig de Participatiewet aan te passen om gemeenten in staat te stellen in 2023 nogmaals een energietoeslag te laten verstrekken. De verwachte invoering van de wet vindt plaats in juni 2023. Gemeenten mogen niet vooruit lopen op de wetgeving. Dit betekent dat pas in juni 2023 gestart kan worden met het verstrekken van de energietoeslag 2023. Het voorgenomen regionale proces voor de energietoeslag 2023 is als volgt:

- De beleidsregels Energietoeslag 2023 worden door het Dagelijks Bestuur (DB) van de GR Sociaal vastgesteld, zodra de wetswijziging is bekendgemaakt (juni/juli '23). Het DB is bevoegd om de beleidsregels Energietoeslag 2023 vast te stellen, conform de gedelegeerde taken zoals nader beschreven in artikel 5 van de GR Sociaal
- De beleidsregels Energietoeslag 2023 blijven binnen de landelijke kaders waarvoor het Rijksbudget is bepaald. Dit sluit ook aan op de uitgangspunten zoals opgenomen in het minimabeleid en vastgesteld door uw raad. Met de gekozen oplossing, waarbij de hoogte van de energietoeslag in eerste instantie lager wordt vastgesteld, wordt de mogelijkheid gecreëerd om binnen het door het Rijk toegekende budget te blijven. Hierbij speelt mee dat er mogelijk een vangnetregeling komt voor gemeenten met tekorten bij de Energietoeslag 2023 (en 2022).
- Als gemeenten maatwerkwensen hebben dan kan dat, zoals gebruikelijk, bij het AB worden ingebracht. Gemeenten dienen dit tijdig kenbaar te maken, voordat de beleidsregels Energietoeslag 2023 worden vastgesteld.

Hoofdpijnen Energietoeslag 2023

De bedoeling is om de Energietoeslag 2023 zoveel mogelijk ambtshalve (zonder aanvraag) uit te betalen aan de groep inwoners die de energietoeslag het meest nodig heeft. Hiermee ondersteunen we de inwoners op een actieve manier. Een grote ambtshalve groep leidt ook tot minder aanvragen en lagere uitvoeringslasten. De Energietoeslag 2023 kan aan een grotere groep ambtshalve worden uitbetaald omdat met behulp van het Inlichtingenbureau getoetst kan worden of de Energietoeslag 2022 ontvangers qua inkomen en vermogen ook in aanmerking komen voor de Energietoeslag 2023.

Voor toekenning en uitkering van de energietoeslag 2023 blijven we binnen de kaders van het Rijk en de uitgangspunten zoals opgenomen in het minimabeleid. In uitvoering zal een vermogenstoets worden toegepast en we dragen er zorg voor dat we de regeling binnen de beschikbaar gestelde Rijksbijdrage uitvoeren. Uitgangspunten voor uitvoering van de energietoeslag 2023;

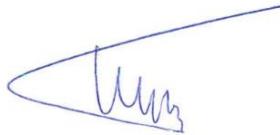
- In de beleidsregels wordt een vermogenstoets opgenomen, waarvoor wordt samengewerkt met het Inlichtingenbureau. Het toepassen van een vermogenstoets is in lijn met de uitgangspunten van het minimabeleid en maakt de regeling gericht.
- In eerste instantie bedraagt de hoogte van de Energietoeslag 2023 geen € 1.300 maar € 800. Of de hoogte op een later moment wordt aangevuld tot € 1.300 is afhankelijk van de omvang van het Rijksbudget en de omvang van de doelgroep.
- Voor de ambtshalve doelgroep wordt de Energietoeslag 2023 periodiek uitbetaald, bijvoorbeeld in drie tranches: € 400 (juni/juli) + € 400 (september) + optioneel € ??? . Voor de nieuwe aanvragers wordt de € 800 wél in één keer uitbetaald, om uitvoeringstechnische redenen. Voor beide groepen geldt de optionele nabetaling.

Naar nu inzichtelijk is zal het beschikbaar gestelde budget onvoldoende zijn om alle kosten te dekken wanneer wordt gekozen voor een toeslag ter hoogte van € 1.300. Om deze reden wordt voorgesteld om in eerste instantie € 800 uit te betalen. Dit bedrag kan eventueel op een later moment worden verhoogd. Daarbij speelt mee dat er mogelijk een vangnetregeling wordt ingericht om tekorten voor gemeenten vanuit Rijksmiddelen te dekken.

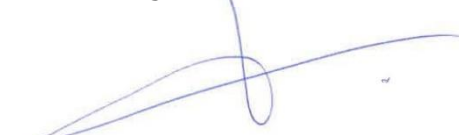
Financiële consequenties

Voorgesteld wordt om de regeling voor de energietoeslag vorm te geven binnen de daarvoor beschikbaar gestelde Rijksbijdrage. In de decembercirculaire 2022 was voor de gemeente Sliedrecht een bedrag van € 559.000 opgenomen. Het overige deel zal worden bekend gemaakt met het verschijnen van de meicirculaire 2023, de hoogte van het bedrag is nog onbekend. Bij de Jaarrekening 2022 zal worden voorgesteld dit bedrag vanuit het resultaat voor dit doel te bestemmen. Van de toegezegde dekking vanuit de meicirculaire zal eveneens worden voorgesteld dit voor dit doel in te zetten.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Sliedrecht,
De secretaris, De burgemeester,

N.H. Kuiper mca mcm

mr. drs. J.M. de Vries